

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S., CANADA
AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL".

VOLUME VI. — LETO VI. CLEVELAND, O., SREDA (WEDNESDAY) JAN. 3, 1923. ST. (NO.) 2.
Single Copy 3c. Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879. Posamezna številka 3c.

NESPORAZUM NA KONFERENCI.

ANGLIJA IN FRANCIJA STASICER V SPORAZUMU GLEDE SVOTE, KI NAJJO PLAČA NEMCIJA, TODA SE NE MORETA SPORAZUMETI GLEDE GARANCIJ.

Pariz, 2. jan. — Ministrski predsedniki Francije, Velike Britanije in Belgije ter marquis Della Torretta za Italijo so danes popoldne prišli s prve seje premierskega koncila zelo slabe volje. Konferenca, ki ima doseči sporazum glede odškodninskega vprašanja, je očitno povsem brez upanja, da doseže svoj cilj in med delegacijami se že celo govori o zaključitvi v tek urar dni.

Današnja seja je bila podaljšek londonske konference. Bonar Law je jako pesimističen ter je danes pripomnil, da je vzpričo javnega mnenja v Franciji in veliki Britaniji sporazum skoro nemogoč. Francoski finančni minister DeLasteayrie, ki je bil s Poincarejem na seji, je raztegnil svoje roke dejal: "Francija in Anglija sta še to tegnivši svoje roke dejal: 'Francija in Anglija sta še toliko narazen.' Takoj nato je odšel v Elizejsko palačo na posvetovanje s predsednikom Millerandom.

Belgijski in italijanski delegatje izražajo svoje razočaranje nad neupogljivostje stališč od strani Bonar Lawa in Poincareja. Anglija in Francija sta sicer v sporazumu, da se od Nemčije zahteva 50.000.000.000 zlatih mark, toda njiju načrti glede garancij sta v direktnem nasprotju. Francija zahteva takozvane "produktivne" garancije v Rühru, medtem ko bi Anglija privolila v okupacijo nadodnega ozemlja le, ako bi Nemčija ne izpolnila pogojev in ako bi se zavezniki soglasno izrekli za tako akcijo.

Revolta proti Mussoliniju strta.

KRALJEVI GARDISTI SO SE UPRLI, KO JIM JE MUSSOLINI UKAZAL OPRAVLJATI DELO OROŽNIKOV.

Rim, 2. jan. — Prva revolta proti oblasti fašistov v Italiji je strta. Prvi odredbi Mussolinija so se uprle kraljevski gardisti v Turinu in Neapolu, ko jih je Mussolini odredil k žandarmeriji. Mussolini je to odredil vsled tega, ker so dolžnosti kraljevih gardistov samo formalne, medtem ko mora žandarmerija stržiti mostove in opravljati druge vrste delo za vzdrževanje miru.

Prviške čete v Turinu so napadle glavni stan fašistov ter ubile enega člana fašistovske posadke. Nato je žandarmerija napadla in po kratkem boju upornike premagala. Pri tem je bilo pet upornikov ubitih, 15 pa ranjenih, vstevši nekaj civilistov. Vse upornike se je razorožilo, nato pa odredilo preiskavo.

Sliden incident se je primeril tudi v Neaplu, kjer so kraljevski gardisti zažgali glavni stan fašistov, nakar so fašisti in žandarji obkolili upornike in jih razorožili.

Turki se ne podajo glede Mosula.

TURKI IZJAVLJAJO, DA BO NEUSPEH KONFERENCE NEIZOGIBNO POVZROČIL IZBRUH SOVRAŽNOSTI V MOSUL TERITORIJU.

Lausanne, 2. jan. — Danes se je lausanska konferenca po dvodnevnem prazniku zopet sestala ob sošolnem napovedovanju Turkov, da pride do razdora glede mosulskega vprašanja. Glasnam turške delegacije bi razbitju konference neizogibno sledile sovražnosti proti Angležem v Mosulu, katerih Angleži ne bodo mogli zatreli. Turki pri tem namigujejo, da jim je dosti znanega o uporniških načrtih. Na današnje vesti o izbruhu revolte v Mosulu opozarjajo kot dokaz njih argumentov, da so kurdski prebivalci proti angleški vladi.

Vest o revolti zanikana.

Lausanne, 2. jan. — Ismet paša, načelnik turške delegacije na lausanski konferenci, se je nočoj izjavil, da ni prejel še nikakih potrjenih poročil o vesteh, ki so dospeli iz Londona z ozirnom na revolto v Mosulu.

Za registracijo inozemcev.

New York (Jugoslovenski Oddelek F. L. I. S.) V svojem ravnokar objavljenem letnem poročilu sekretar delovskega departamenta Davis zopet priporoča registracijo in vzgojevanje sedmih milijonov inozemcev v Združenih Državah. On izjavlja, da se vlada mora seznaniti z inozemcem, ki išče državljanstvo, in se inozemec mora seznaniti z načeli in cilji vlade Združenih Držav. O vprašanju inozemcev v naši sredi Secretary of Labor tako razpravlja:

"Eden izmed problemov, s katerimi se ameriški narod mora ukvarjati, je pravilna oskrba in vzgoja približno sedmih milijonov inozemcev v Združenih Državah, sposobnih za naturalizacijo — torej morebitnih državljanov. Ta naloga je poverjena naturalizacijskemu uradu (Bureau of Naturalization). Za tiste, ki prosijo za državljanstvo, zahtevajo se neki predpogoji. Nočem reči, da se premalo zahteva, ampak, če pomislimo, kako veliko predpravico podelujemo z državljanstvom, ni gotovo preveč kar se zahteva. Ako bi strogo pazili na to, da vsakdo odgovarja predpisanim pogojem, bi bile odpravljane malone vse naše težkoče, v kolikor se tičejo naših tujerodnih državljanov. Problem iztrepljanja krivih radiklov in naukov v Ameriki ne bi bil prav nič bližji rešitvi, ako bi kratkoma podelili državljanstvo vsakemu inozemcu; rešitev leži v razsvetljevanju tujerodncev, inozemcev in državljanov, o privilegijih in dolžnostih, pravicah in odgovornostih, ki so spojene z državljanstvom, in o naravi in metodah republikanske vladavine, poudarjajoč posebno, kako se s pomočjo volilnega listka lahko vršijo spremembe v naravnem mirnem razvoju.

"Da se tak program izvrši, treba postopati po gotovem načrtu — treba sistematičnih in avtomatičnih sredstev, ki naj spravljajo inozemca o dejstvu, da se vlada briga za njegov osebni interes; vlada sama mora poznati inozemce. Da se omogoči natančen pregled polja, ki ga je treba obdelovati, in popolno razumevanja dela, ki ga je treba storiti, bi se moralo zahtevati od vseh inozemcev, da se vpšejo (registrirajo) v svrhu podučevalne akcije, ki naj jo vlada začeneja.

"Jaz bi se strogo upiral vsaki registraciji (enrollment) ako bi se ista izvajala v smislu kakega spijonažnega sistema. Zdi se, da so nasprotniki tega načrta mnenja, da bi ta določba zakona ravno to pomenjala. Nihče pa ni še trdil, da registracija v svrhu izvrševanja volilne pravice služi za policijsko identifikacijo. Tudi nihče ni še zanikal umestnost registracije vseh otrok do 14. ali 16. leta v svrhu šolskega poduka. Ako zahtevamo od tukaj rojenih ameriških otrok znanje ameriške zgodovine, vladnega sistema, domoznastva itd., predno pridejo v volilno starost, zakaj bi ne zahtevali isto od onih, ki prihajajo v to deželo po svoji lastni volji, da se vdeležijo koristi stalno organizirane republike? Res je sicer, da bi taka registracija v vzgojevalne svrhe avtomatično opozorila vlado na one, ki so se aktivno upirali organizirani vladi.

(Dalje na str. 4.)

PLINOVNA POGAJANJA.

MESTNA ZBORNICA JE SINOČI ODGLASOVALA, DA OBNOVI POGAJANJA S PLINOVNO DRUŽBO. — ŽUPAN JE "NEUTRALEN" V BORBI.

Clevelandska mestna zbornica je na sinočnji seji sklenila, da obnovi pogajanja z East Ohio Gas Co. Prva javno zasliševanje se bo vršilo danes ob 2. uri popoldne. S 17 glasovi proti 12 je zbornica sklenila, da se v svojih pogajanjih s plinovno družbo poslužuje istih metod kot v pogajanjih zadnje dve leti, to je, da se vso zadevo izroči v oskrbu posebnemu odseku iz desetih članov, ki naj vsebuje odsek za javne napave in pa odsek za pravosodne zadeve.

Councilman John D. Mars' all, ki je bil pod administracijo pana FitzGeralda zakonodajni komisar, in ki je pomagal pri sestavljanju 35-centne ordinanace, katero je najvišje sodišče v Columbusu v celoti ovrglo, je predsednik celokupnega odseka za pogajanja in bo glasom sinočnjega glasovanja tudi nadalje vodil pogajanja v imenu mesta z East Ohio Gas Co.

Na seji zbornice sta bila predložena še dva druga načrta, toda sta bila ovržena. Nekei councilman je predlagal, da se izbere za pogajanja odsek treh mož, drug pa, da vodi pogajanja celokupna zbornica.

Mestni pravnik Lamb je poročal zbornici, da po odločitvi, ki jo je podalo najvišje sodišče v Columbusu, mestu ne preostaja družega kot da sku-a doseči z družbo sporazum ali pa da ob 1. maju zgubi plinovno postrežbo.

Na seji zbornice je bil navzoč tudi župan Kohler. Ravno predno je prišlo do glasovanja o predlogu za obnovitev pogajanj z družbo, je vstal councilman John J. Moore ter se obrnil na Kohlerja:

"Jaz bi rad vedel, ako bi bil tudi župan pri volji pomagati pri razmotrivanjih. Ali hočete, mayor Kohler?"

Na to je Kohler odvrnil:

"Jaz sem pripravljen priti semkaj vselej, kadar bi bilo potrebno, ako morem storiti s tem kaj dobrega. Toda vi ravno tako dobro veste kot jaz, kaj morem storiti in kaj ne morem. Jaz ne morem izposlovati sporazuma in tudi glasovati ne morem. Ali naj samo sedim tukaj in poslušam vas councilmane, kako se ravsa te med seboj. Bi pač rajše šel v dober 'muvi šov'."

"Toda gospod župan, to je ravsegel vmes predsednik zbornice, councilman Townes. 'Kot izgleda, homo imeli pošten boi. Ali ne mislite, da vas v tem boju potrebujemo?'"

"Ne, ničakor," je odvrnil Kohler. "Saj vas je dvaintrideset vseh skupaj, in med vami je nekaj pravih možakov. Jaz ne mislim, da me potrebujete v boju proti Martiny Dalyiu in par advokatom."

"Toda gospod župan, to je ravno toliko vaš boi kot naš boi," je zopet posegel vmes councilman Moore. "Vi zastopate ljudstvo ravno toliko kot jaz —"

Nakar je Kohler brzo odvrnil:

"To je moj boi. In jaz ne bom dovolil niti vam niti nikomur drugemu, da bi bi bil boi koga drugega. Kadar boste sestavili ordinanco, ki jo bo sprejelo ljudstvo in družba, jo bom podpisal. Če pa izposlujete ordinanco, o kateri bi mislil da je ljudstvo ne odobrava, je ne bom podpisal."

"Zakaj pa nikdar nečete izjaviti, kakšno plinovno ceno smatrate za pravično?" je vprašal Moore.

"Ako bi hotel igrati poceni politiko," je odgovoril Kohler," bi kričal: Jaz sem za Kohler in 20-centni plin, ali kaj podobnega. Vi si ste vplili: Volite za FitzGeralda in 35-centni plin, ko ste vedeli, da se lažete. Ako bi jaz kaj rekel o 20-centnem plinu ali kateri drugi ceni, bi se lagal. Jaz ne vem, kakšna naj bo cena plinu!"

Moore je demokrat. Predlog, da se pogajanja vodijo na isti način kot pred izročitvijo vprašanja v reke sodnji, je bil delo republikanske večine v zbornici.

Umetnik aretiran v tatvini.

OBTOŽEN JE, DA JE SOBOLJVAL Z DVEMA ROPARJEMA V TATVINI \$150.000 VREDNIH DRAGULJEV.

New York, 2. jan. — Tu je bil nočoj aretiran umetnik Frank Carman, ki je obtožen, da je s dvema drugima tsebama, ki sta še nezasačeni, ukradel za \$150.000 zlatnine in denarja v gotovini, last Mts. Charles P. Hugo Schoelkopf, žene bogatega pre-kupčevalca v Buffalo. Dragulji in denar so bili ukradeni tokom no-voletne zabave v Carmanovem apartmentu na Fifth Ave. v New Yorku.

Carman, ki je bil aretiran po sedemurnem neprestanem izpraševanju od strani detektivov, absolutno zanikuje vsako zvezo s tatvino, akrovano priznava, da je on povabil Mrs. Schoelkopf na zabavo, na kateri je bila napadena, cmamljena s koloformom in oropana njenih draguljev.

Mož okradene žene je nočoj pred policijo izjavil, da je Carman bil z njim, ko je z ženo preteklo leto potoval v Parizu. Dejal je:

"Bil sam z njima, toda onadva pravzaprav nista potovala z mano. Fakt je, da sem jaz plačal za Carmanovo vožnjo, tako čal za Carmanovo vožnjo, tako čal za moja žena imela dobrega plesalca pri sebi. Zabava, na kateri je bila Mrs. Schoelkopf oropana, je sestojala iz petih parov, vstevši Mrs. Schoelkopf in Carmana.

Herrinski proces.

PRICE ZA OBRAMBO PRIPREDUJEJO O TERORIZMU KOMPANIJSKIH BIRIČEV.

Marion, Ill., 2. jan. — Danes je bilo zaslišanih deset oseb v obrambi z ozirom na teroristične metode, katerih so se posluževali najeti puškarji premožgovne družbe predno je prišlo do nesrečnih izgredev. V tekoči obravnavi je obtoženih 5 unijskih rudarjev umora v zvezi z omenjeni mi izgredivi.

Eden izmed prič, Charles Davis, ki je farmer in rudar obnem, je izpričeval, da je bil ob neki priliki od najetih puškarjev dejansko napaden, ko se je skušal iti k ravnatelju rudnika, da se pritoži radi poškodovanja ograje na njegovem pašniku od strani puškarjev.

Miss Alther Davis, hči Charles Davisa, je izpričevala, da so ob neki priliki puškarji prišli na dom, ko je bila s svojo sestrogama doma, ter surovo zahtevali mleka. Ko jim je bil dan, so odšli, ne da bi plačali.

Železničarji obsojeni na globe.

Los Angeles, 2. jan. — Tu je bilo danes na zveznem sodišču obsojenih na \$9.800 globe osem železničarjev, ki so bili obtoženi "zarote proti meddržavnemu prometu", ker so lani za časa štrajka pustili vlak Santa Fe železnice, ne da bi ga pripeljali do cilja. Sodnik Bledson je razpustil obsojbo na denarno globo potem, ko je odvetnik za železničarje podal zagotovilo, da bodo kazeni poravnave železničarske organizacije, katerih člani so obtoženci.

pregovorili, naj ostane pri njih tekotm noči. Ko se pa dopoldne ob 11. uri zbudi, in vidi, da moza še ni doma, se poda v garaž, kjer ga najde na veliko grozo mrtvega. Pokrov pri avtomobilu je bil odprt, kar je znak, da je mislil Cowles najbrže kaj popravljati, toda ker je bil truden, se mu je zadrževal in tako so ga plini zadušili.

Nemški "mussolini".

Berlin, 2. jan. — Tudi Nemčija ima svojega Mussolinija. Ta fašistovski poglavar, katerega ime je Adolph Hittler, ni niti Nemec, temveč Avstrijec, toda je služi v nemški armadi. Predno je bil navaden barvar v Zgornji Avstriji.

Žrtve Novega leta.

DVANAJST ŽRTEV SAMO V OHIO, 24 PA VZHODNO OD MISSISSIPPI.

V Clevelandu so noveletne zabave povzročile eno smrt in dve resni poškodb, medtem ko se bo moralo radi raznih prestopkov zagovarjati pred policijsko sodnijo 131 oseb.

Skupno število smrtnih žrtev v državah zapadno od Mississippa pa znaša 24. Deset od teh je bilo ustreljenih, štirje so utonili pri drsanju, ostali pa so našli smrt na razne druge načine.

V New Yorku sta bili ubiti dve osebi, v Philadelphiji tri, v Chicagu ena, v Detroitu je ena oseba utonila, ena je bila ustreljena, ena pa je bila ubita od policije. Iz Milwaukee se javlja eno smrtno žrtev. V Ohio je izzen Clevelanda izgubil življenje v zvezi s praznovanjem enajst oseb. V Akronu je bila ustreljena po nesreči 44-letna Susie Abdalah, medtem kot je v Canton neki nenadoma zblazneli gost na domu Mrs. Elisabeth Rich ustrelil njo in njenega 3-letnega sina. V Newarku je heltski postrežek William Lowe ustrelil 45-letno Mrs. Bessie Connell, nato si pa prerezal vrat. Vzrok dvojne tragedije je neznan.

— Vsed kršenja prohibicije je bilo na Novega leta dan aretiranih dvajset oseb, vsled kršenja ordinance glede nosenja skritega orožja pa devetnajst. Med aretiranimi je tudi skupina razgračev, ki so razbili razložbeno okno pri Bowman trgovini na 236 Euclid Ave. na katerem je \$500 skode.

— Zgodaj danes zjutraj je skočila s tira na Lorain Ave. bliizu Rocky River električna tovornakara, vozeča v mesto po Cleveland, Southwestern & Columbus progah. Kara je vozila z veliko naglico, ko se je pripetila nezgoda. Poškodovan je bil edino motorman, katerega se je odpeljalo na dom.

Širom Ohio je bilo v preteklem letu ubitih v prometnih nezgodah okrog 800 oseb, več tisoč pa jih je bilo poškodovanih. Dasi ravno je številka velika pa je nižja od leta 1921. V Clevelandu je bilo ubitih vsega skupaj 133 oseb, kar je 19 manj kot prejšnje leto. Domneva se, da je pomoglo k znižanju smrtnih nesreč mnogo postopanje sodnikov, ki so pošiljali nepremišljene voznike v zapor, mesto da bi jim nakladali kazni v denarju. Od avtomobilov je bilo ubitih 122 oseb, od pouličnih kar šest, od voz s konji štiri, od bicikla pa ena. Šestinsdeset žrtev so bili otroci pod šestnajstim letom.

— Smrt v garažu. Dr. Edgar C. Cowles, 57 iz 1581 Crawford rd. je bil najden v pondeljek zjutraj mrtve v garažu poleg svoje-ga doma. Zadušili so ga plini od obratujočega avtomobilovega motorja. Dr. Cowles se je odpe-ljal na starega leta večer v Wil-loughby na obisk k nekim sorod-nikom in ko ga ni bilo domov, se ni ženi nič čudno zdelo, kajti na Silvestrov večer so po navadi povsod dolgo pokonci in misli-la si je, da so ga sorodniki najbrže

Sprememba v Columbusu.

GOV. DAVIS PRIPOROČA ZBORNICI V POSLANICI DA PODPIRAJO DONAHEYJA.

Columbus, O., 2. jan. — Governor Davis je danes pred obihsko državno zakonodajo podal priporočila za delo v bodočnosti ter priporočal, da zbornica podpira prihodnjega governorja Donaheyja. Kot znano, je nova državna zakonodaja pretežno republikanska, medtem ko je Donahey demokrat.

Med svoji poslanici je Davis predvsem priporočal, da se razveljavljajo zakoni za direktni državni davek.

Columbus, O., 2. jan. — Ko se je državna zakonodaja sešla na svoji drugi seji, je takoj v sogledju s priporočilom governorja Davisa razveljavila zakon za direktni državni davek, ki je prinesel v državno blagajno leto \$6.500.000. Odpravilo se je davek za ceste, ki je prinesel državi zadnje leto \$5.000.000 in pa posebni davek za šole, ki je prinesel preteklo leto okrog \$1.500.000.

Današnja akcija pa ne bo prizadela davka za državno univerzo in pa za razne druge države institucije, kajti zakon za tozadnje davek je letos avtomatično prenehal.

Novi governor Donahey bo nastopil svoje mesto 8. januarja. V soglasju z njegovo željo se ob tej priliki ne bo prirejalo nihčih posebnih slovesnosti, ki so običajne ob takih prilikah.

— Frank Medveš, oče slovenskega dečka, ki je bil pred kratkim nevarno obstreljen ob keparnju nekega vlaka na N. Y. Central proggi ob E. 63 St., je vložil proti sprevidniku dotičnega vlaka, Henry F. Mathiasu, tožbo za \$25.000 odškodnine.

— Letošnja zima ni nič kaj povolji mladini, ki se rada sanja in drsa. Direktor parkov pravi da ni sedaj nikjer nobenega drsališča čemur je seveda krivo toplo vreme.

"Enakopravnost" ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS. THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

POLITIKA OKZOSRČNOSTI.

Senator Davis A. Reed iz Pennsylvanie ima nov načrt za naseljeniško politiko Zedinjenih držav. Ker obstoječi naseljeniški zakon temelje na 3 procentni kvoti, pričemur se smatra kot merodajno ljudsko štetje iz leta 1910 v teknu nekaj mesecev samo od sebe izgubi veljavnost, ki ga gospod Reed prišel na dan z osnutkom za nov zakon, ki bi po pravici zaslužil ime zakon ameriške okzoserčnosti, če bi ga kongres Zedinjenih držav v resnici sprejel, predsednik pa podpisal.

velika ameriška republika od svojega početka pa do danes, je ta sugestija, priznava senator Reed sam, ko opozarja, da dežele, kot so Anglija, Škotsko, Irsko, Nemčija in Skandinavija niti 3-procentne kvote, ki je dovoljena pod sedanjim zakonom ne morejo izžrtati, ker so poslale v preteklem letu le 47 procentov od števila, do katerega so bile upravičene. Ali ni to najboljši dokaz, da omenjene dežele svoje prebivalstvo lahko same porabijo in absorbirajo ter da bi ne bila le velika krivica temveč tudi največja nesmisel z gospodarskega stališča, ako bi se vabilo iz dežel, ki zamorejo svoje prebivalstvo same preživljati?

Sanacija Avstrije.

Kogar vodi pot te dni skozi avstrijsko republiko, opazi malo ali pa nič o pomenu, ki ga imajo ravno ti dnevi za bodočnost male alpske republike, in ne opazi ničesar o pomenu ukrepov, ki ravno sedaj nastajajo in ki naj postavijo državo po triletni gospodarski denuti na novo trdnjavo podlago. Veselje nad zvečinskimi konvencijami duši zavest, da mora priti ozdravljenje še le po času popolne gospodarske stagnacije, še le po velikih žrtvah vseh slojev, ki se bodo morali odreči tudi dobrinam, ki so jih smatrali do sedaj za neobhodno potrebne.

kogar, ki bi si upal delo resno opraviti. Ze dejstvo samo, da je postala avstrijska krona po sprejemu zenevskih konvencij stabilna, je izvilo nasprotikom konvencij o kroju iz rok. Saj ne bi hotel nihče doživeti ponovitve blaznega skakanja cen in obupnega tekmovanja med naraščanjem draginje in privatnim dohodkom, ki smo jih imeli v prošlem poletju. Splošno je prodrlo spoznanje, da ne more iti več naprej, kakor je šlo doslej, in da se je treba prilagoditi življenjskim možnostim, ki jih more nuditi današnja Avstrija.

Reparacije.

Kaj so reparacije, beseda ki jo dandanes tako pogosta čitamo? Prihaja od znanega izraza reparirati, to se pravi popraviti, in pomeni vsoto, ki jo morajo premagane države, predvsem Nemčija plačevati za škodo, ki so jih napravile v vojnem času na tuji lastnini. Tako dobavlja Nemčija na račun reparacij naši državi konje, krave in lokomotive, ker so Nemci ravno te živali in stvari za casa okup. v Srbiji uničili. Glavno vprašanje reparacij pa je vsota, ki se bo morala plačati za nemška opustošenja v zasedanih Franciji.

je pa plačevanje, ki je raztjneno na tako dolge periode, uzozično, ga hočejo skrajšati, Ipravno tu se začnejo težave, ki bi morala Nemčija dolg zaplačati recimo v 35 letih, najdem po anuitetnih tabelah, da bi bila anuiteta 5 zlatih milijard, tota, ki je pa Nemčija na noben način ne more plačati.

Dilema je torej sledeča če Nemčija plača samo toliko, olikor je res v stanu, bo odplačala celo stoletje; če bi pa odplačala vso že v 35 letih, bi morala letno plačati nemogočih 5 milijard. Da bo dolg plačan v 35 letih, se ga bo moralo znižati na letne 3 milijarde zlatih markotoda višina dolga bi se na ta način zmanjšala za polovico. Fratiija je pa to žrtev dosedaj vednopdhlanjala. Kako se bo rešil ta roblem je negotovo.

Nepismenost in neznanje angleščine s vzrok mnogih nezdgo.

New York. (Jugoslovanski Oddelek F. L. I. S.) Ravnatelj industrijalne komisije države New York ceni, da polovica vseh nezdgo v tovarnah je pripisati neznanju angleščine s strani tuje rodnih delavcev. V državi New York je namreč približno 800.000 delavcev, ki ne znajo angleški. Ravnatoko izkazuje podatki federalnega delovnega urada, da dobo osmih let, da so bile nezdgo v jeklarski in zelezarski industriji najbolj številne med onimi delavci, ki ne znajo govoriti angleški.

ji prihajalo iz dežel, kjer se ne govori angleški, mnogi izmed teh so bili celo nepismeni. Ravnatelj rudniškega urada trdi, da, ako bi te ljudi naučili pisati in čitati angleški, bi to doprineslo industriji velikansko dobroto radi zmanjšanja nezdgo. Znanje angleščine bi po njegovem mnenju preprečilo smrt najmanj 1.000 rudarjev in poškodovanje čez 100.000 jih na leto. "Pošljajo se — na pravki nadalje — v ameriške rudnike na tisoče nepismenih inozemcev, mnogi izmed katerih ne znajo niti pisati in čitati svoj lastni jezik. In posledica je strašna. Rudniki, ki zaposlujejo inozemce, imajo navadno varnostna pravila tiskana v raznih jezikih. Ali, ako je tujerodec ni zanj nikake vrednosti. Najbolj zaneveljvi podatki iz nekaterih držav, angleški, trpijo dvakrat toliko nezdgo, kot rudarji, ki so bili angleškemu jeziku. To pomenja prebitok 930 smrtnih nezdgo na leto izmed angleški negovorečih rudarjev. To so nepotrebne žrtve. Ako računamo povprečno državno odškodnino na \$3.000. — kar ni previsoka številka, — potem znaša skupna gospodarska zguha za dežele, izvirajoča iz prebitka smrtnih nezdgo med angleško negovorečimi rudarji, nič manj kot \$2.790.000 na leto. Na isti podlagi se računa da je vsako leto 69.750 rudarjev, ki ne govorejo angleški, poškodovanih čez normalno razmerje. Skupaj bi se izračunalo, da neznanje angleščine in nepismenost med rudarji provzroča na odškodninah in zgubi plače skupno gospodarsko škodo od čez štirih milijonov in pol doljarjev na leto — in to ne glede na vse druge stroške, ki jih nezdgoe provzročajo industriji in pocincem."

Clevelandske novice.

Alex Gereb, 38 iz 1204 St. Clair Ave., ima najbrže prebitko črepinjo kot posledica nopolnena pretepa. Napaden je bil od treh možkih, od katerih ga je eden udaril po glavi s steklenico. Prijeti so bili vsi trije. — Žena George K. Fannerja, ki je bil umorjen od roparske bande dve leti nazaj, je tožila okrajne komisarije za \$5.000 odškodnine. Tožbo udejskuje na državno postavo, ki pravi, da je dolžnost okrajne protektorata državljane pred nasilnim napadom druzih. V zvezi z omenjenim ropom in umorom so šli na elektriken stol že trije izmed napadalcev, Sam Purpera, Dominic Benigno in Frank Motto.

Ivan Zorec: ZMOTI IN KONEC GOSPODIČNE PAVLE.

Doktor mu je ves čas glasno pritrjeval. Tudi Groznik se je bojal po napetem telovniku in mu je kimal. Pavla in oba dijaka so molče gledali predse. "Delo za narod pravite?" je začel Jerin. "Kaj je to? To, kar vi mislite, ni delo, toda lažljivo javkanje in varanje, od katerega ima koristi, pravih koristi samo majhno število prevajancev, ki vejo, kje jim pesnica najlepše ocvete!" "Gospod! Gospod!" je rdel doktor. "To je strašno, kar si upate trditi!" "Anarhi-izem!" je šolnik zategnil z visokim glasom in se je sam prestrašil izgovorjenem grozne besede.

besedi novi in nepričakovani, prava predrznost, ki jemlje sapa in besedo, dokler se človek ne zave in ne zbere. "Delo za narod, pravo, plemenito, silno potrebno in najlepše delo za narod, o gospoda, vidim jaz v pomoči z dejanjem in s svetom, kjer je potrebno in v otiranju s iz in v usmiljenju do siromaka in trpina — ali, da vam ob kratkem povem: v resničnosti in demokratičnosti in v praktičnem krščanstvu, zlasti v praktičnem krščanstvu....!" "To ste lepo povedali!" je vzkliknila Pavla in je zagorela po vsem obrazu. Njene sevajoče oči so odkrito in nežno božale nekolikozadnihvajajočega se govornika. Jerin jo je začudeno pogledal in je nadaljeval: "Zdi pa se mi tudi, da bi nam nekoliko zdrave osebnosti sebičnosti ni moglo škodovati. Vsak posameznik naj bi namreč skrbel in delal zase najprej in najbolj; svojo posteljo naj bi postiljal in rahljaj od zore do mraka. Ko bi bili posamezniki iz svojega truda in počtenega dela na gorkem in na mehkem, o, potlej bi bile tudi narodu lepo in dobro. Gospodarsko močni posamezniki bi bili ponosna množica samozavestnega dela narodove skupnosti, ki bi se kakor solnčni žarki prelivala in združevala v svojem žarišču — v utrjenem narodnem gospodarstvu.... Odkrito povem, da res na morem zameriti tistim treznim ljudem pri nas, kolikor jih je pač, ki so in so bili modri in so skrbeli in delali, počteno in pogumno delali zase, najprej in najbolj zase.... Obočujemo vse tiste, ki se ne dajo vprijeti v tak ali tak jarem, da bi na škripajoči cizi vladali na mišljenega narodnega mulika!" "Ne morem in ne morem več!" je zrastle nadučitelj. "Ne morem poslušati bogokletnih besedi iz tako mladih ust! — Vi, mladenič, se boste svojih strašnih zmet, da, zmot, še sramovali, da bote sami pred seboj rdeli od sramu, ko bote spoznali revč in nadloge, ki tarejo naš mili narod....! Moja duša je žalostna do smrti, da tako rečem, če pomislim, kaj sem ravnokar slišal.... Sam imam opravka z mladino, kakor mi ve-

leva poklic, trudim se in gledam v mlada srca v mladino, ki je naš up. In tu med nami je zastopnik naše anjvišje šolane mladine; in kak zastopnik, o gospoda slavnja? Upornik, cinik, nihilist in nevernik, ki je zgubil vero vase in v bodočnost našega kruto preganjane-ga in zapuščenega naroda.... O gorje mu, gorje mlademu sreču, iz katerega so zbežali ideali....!" "Ustavilo se mu je, glas se je zatrlesel in prelomil, dve debeli solzi sta zdrknili po razburjenem licu in tresočo se brado. Iztežka je sedel in je skrčil obraz v drhteče roke. "Zakaj tako elegično, gospod nadučitelj?" je dejal Jerin, ki mu je bilo žal moževe ginjenosti. "Kakko ga ne bi premagalo," je karal dr. Jernejčič, "če človek pomisli, da s svojimi razdirajočimi nazori najbrže niste sami, ampak da gotovo imate tovariše, ki so vaših misli? — Uboga, zapeljana, zaslep-ljena mladina, kaj res več ne veruješ v naše vstajenje, naše gotovo osvobodjenje?" "V vse to, gospod doktor, verujemo tako goreče, kakor more globoko verovati samo mladina! Ali v vas, v veditelje, samozavce in lažnive preroke ne verujemo! Ne verujemo!" "Ker ste neizkušeni in predrzni!" "I, seveda: predrzni, ker se ne damo vpreči! In neizkušeni smo tudi, ker smo mladi, mladi! O gospod odvetnik, vaša ugodna napaka je, ker mislite, da ni mladina ničesar sposobna. Le potrpite, saj se bote morda v kratkem srečali s četo mladih borcev, bistrih, navdušenih in idealov polnih!" "Torej tudi z vami?" "Ne, z menoj ne! Politika ni zame, čeprav priznam, da je v javnem življenju potrebna. Ali meni se ta stvar gnusi, strašno gnusi. Mene druged čaka lepše delo. Še to jesen nastopim namreč službo na neki gimnaziji." "O, to je zanimivo! Torej profesor, profesor!" je skoraj zakoprnela Pavla. "Roko mi daj!" je čestital Slabe. "Torej si ven-

dar dosegel, po čem si hrepenel že v gimnaziji?" "Ne še popolnoma. To je šele začetek, ki mi odpira pot srednješolskega učitelja. In to je glavno za zdaj!" "No, le glej, da se ne poprufessoriš! Saj veš, kako je bilo." "E, z leti človek marsikaj drugače gleda; tudi svoje učitelje razumeš prav, ko te življenje dobi v roke." "Glej gal! Torej jih hočeš celo posnemati?" "Rad bi jih vsaj v temeljitosti in pridnosti!" "Kaj pa njihove metode, ali so ti bile tudi všeč?" "Če si pravicea, moraš priznati, da smo se po njih dosti naučili. Po najnovjših učnih načinih so šole zelo nazadovale. Govorci z dljakom, v pol uri boš spoznal, kako malo mu je dala šola." "Tri sto —! Profesarji ste vsi enaki!" "To se ti samo zdi!" "Dijaku je treba tudi svobode!" "Za nesamostojne, za mlade ljudi je samostojnost, je svoboda lahko velika izguba!" "Klanjam se tvoji učencosti!" "Dijaku dajte mir, dajte mu knjigo in dajte mu kruha in strehe, da ne bo trpelo njegovo razvijajoče se telo in ne bo omahovala in v dvomih in bojih padala njegova lepa po znanosti in vidi željna duša! To bi lahko bilo za enkrat vse in zadosti!" "In zaprite ga med štiri stene, kjer naj žre knjige, knjige....! A ko se vam bo zadelo, do ga že kar napenja od same učencosti in vseh mogočih knjig, iz-pustite naredno tele, da si ob prvem samostojnem koraku zlomi vrat ali se vsaj osmeši!" "To je karikatura in velja samo v teoriji, in še to samo za slabiče." "Najini nazori so različni, to že vidim. Ali spom-nil bi te tistega profesorja, ki je posebno tebi tak vzorno zavstal vrat.... kaj je tudi tista puščoba tvo vzor?" (Dalje prihodnjt.)

Josip Kostanjevec:

KOTANJSKA ELITA.

Moj Bog, ti znajo govoriti; ti bi slišimo se zadnje pravljice, izbili za deželni zbor — posebno pregovori Čopič, "ako vam je ta, zadnji!"

Bratvoč mu je prikimal in vnovič zatrdil: "Res je; ah, to so ptiči!"

"Torej, dva dokaza, treba še tretjega! Alo, Makso!" vikne v tem hipu Ivanček.

Tedaj je pa soproga Travnova vidno prebledela. Slutila je, da bude Makso morda tukaj pred vsem zborom, na lastna njena ušesa, razpravljaj nekdanje razmere med njo in njim.

Traven je zapazil njeno zadrego pa dejal: "Kaj ti je, ljuba moja? Vide ti si blede!"

"Zopet me boli glava, in ako ti je ljubo, odidimo!" odvrne ona.

"Ah, počakajmi vsaj toliko, da

kosamo ali analizujemo vaju razmerje do dotičnih dam, tedaj moramo priti vsekakor do zaključka, da je igrala v obeh slučajih vaju pamet kaj žalostno vlogo. Ti Peter bi bil lahko marsikaj videl že prej, in ni bilo treba še le čakati, da ti je odprl oči tisti kavalir v Pratru, ako se ne bi bil sprl s pametjo. Kje naj bi se bil vzel oni zvonki smeh skozi tisto zastrto okno, ako je bila tvoja učiteljica skoro po ves dan odsotna po hišah? In s kom naj bi se bila šalila in tako zadovoljno smejala, ako ni bilo pri njej nikogar, ako je stanovala tako sama, kakor sv. Anton v puščavi? In nadalje tisti manever, ki si ji hitel na pomoč? Ti si hitel kakor Brezumen, a vendar nisi srečal na stopnicah onega, ki je tudi tako hitel od nje? Ali se je bil morda izpremenil v nevtano meglico?"

"Dobro," nadaljuje Makso, "s tem je že tudi ovržen tvoj do-

kaz, da bi bila ona kriva tvoje nesreče. Ako torej ti ne bi bil tako nizko letal s svojimi možgani, gotovo ne bi bil nikdar dokazoval s tisto osebo, da so vse enake."

"Kaj pa Andrej? Ali jo je ta bolje izvolil?" vpraša nekdo.

"Im, o tem pa celo ni, da bi govoril! Ako hočemo soditi o takih rečih, ondi treba, da se nahajajo osebe v enakih, ali vsaj približno enakih okoliščinah ne pa v diametralno nasprotnih. Premislite — ubog dijak pa bogata grofična!"

"Žalost božja, ali nismo vsi ljudje?" vkipi Peter.

"Res je, preljubi moj Peter, vsi smo ljudje!"

"No, pa ti bolje dokaži!" odvrne Andrej nekoliko užaljen.

"O

"Oprostite, gospoda," odgovori Makso, "moja povest ne bo dolga in tudi ne zanimiva. Kar ob kratkem vam povem, kar sem doživel. Tudi opustim ves poetični, ni nakit, vsako nepotrebno besedo. — Torej, jaz sem ljubil leno mlado deklico, in tudi ona je imela mene. To mi je vsaj zatrdila stotisčkrat, in jaz sem ji prav rad verjel. Saj so bili pa tudi za naju vsi poroči, da bi lahko bila skupno srečna! Ona je bila ležerna, jaz reven; ona enakega stanu z menoj, in ona je prav tako hrenovala, da bi dobil čim prej službo, kakor sem hrenoval jaz sam. In njena mati je tudi vedela za naju zvezo in naju je blagoslovila! No, jaz sem se pa učil, in že sem bil dovršil vse rigorize in se pripravljaj, da nastopim prakso, ko dobim od nje poročilo, da naj si poiščem drugo, ker se i ona poroči prav v kratkem z drugim, ki je pa nekoliko bogatejši od mene! — To je prav vsakdanje, kaj ne? Ko sem pa jaz strmel v drobne vrsti-

te pred seboj, nisem verjel samemu sebi; črez dolgo sem se prepričal, da utegne biti vse to resnično. Ne rečem, da bi bil ta udarec prenesel kar tako, toda povem vam pa, da sem bil kuriran že v nekaterih dneh in to s preprostim receptom: "Ako nisi ti vreden nje, tudi ona tebe ni vredna!" — To je moja povest in, mislim, tudi skromen dopisek k dokazom, da se najde malkje katera, ki ne bi bila enaka drugim!"

Ko je Makso končal, si je Matilda oddahnila.

"Torej, vendar ima še toliko sočutja do mene, da me ni postavil pred vsemi na srdomotilni oder!" je bila prva njena misel.

Toda drugi čuj, je bil takoj ves druzaven! Polastila se je je neka skeleča srčna žalost, in v vrstih ji je bilo tako tesno, da si je jedva upala dihati.

Pred čmi pa ji je stala bridka, preobzno spoznana resnica, da je izobila z Makso in zlato srce, da ji je odbežala z njim sreča življenja — in to po lastni krivdi. In to ji je bilo hudo, tako hudo, da ji se bila kmalu vnovič raziskala in to pred vsemi, ki so sedeli okoli nje. Čutila je, da ji je potreba svežega zraka, vstala je ter odšla na dvorišče. . .

Zunaj je bila krasna noč. Visoko na nebu se je ščeperil blede čip, in ni ga bilo oblačka daleč na okoli. S kolodvora se je čulo vrhanje lokomotiv, žvenket železnih odbojčev premikajočih se vlakov in semtertja kratak, reček žvižg.

Matilda je sedla na klopec poleg zida ter globoko vzdihnila. V gostilniške sobe se je pa v tem hipu razlegal glasen smeh. Gotovo je bil zopet kdo razdil kako žalstvo.

(Dalje prihodnjič.)

čre pred seboj, nisem verjel samemu sebi; črez dolgo sem se prepričal, da utegne biti vse to resnično. Ne rečem, da bi bil ta udarec prenesel kar tako, toda povem vam pa, da sem bil kuriran že v nekaterih dneh in to s preprostim receptom: "Ako nisi ti vreden nje, tudi ona tebe ni vredna!" — To je moja povest in, mislim, tudi skromen dopisek k dokazom, da se najde malkje katera, ki ne bi bila enaka drugim!"

Ko je Makso končal, si je Matilda oddahnila.

"Torej, vendar ima še toliko sočutja do mene, da me ni postavil pred vsemi na srdomotilni oder!" je bila prva njena misel.

Toda drugi čuj, je bil takoj ves druzaven! Polastila se je je neka skeleča srčna žalost, in v vrstih ji je bilo tako tesno, da si je jedva upala dihati.

Pred čmi pa ji je stala bridka, preobzno spoznana resnica, da je izobila z Makso in zlato srce, da ji je odbežala z njim sreča življenja — in to po lastni krivdi. In to ji je bilo hudo, tako hudo, da ji se bila kmalu vnovič raziskala in to pred vsemi, ki so sedeli okoli nje. Čutila je, da ji je potreba svežega zraka, vstala je ter odšla na dvorišče. . .

Zunaj je bila krasna noč. Visoko na nebu se je ščeperil blede čip, in ni ga bilo oblačka daleč na okoli. S kolodvora se je čulo vrhanje lokomotiv, žvenket železnih odbojčev premikajočih se vlakov in semtertja kratak, reček žvižg.

Matilda je sedla na klopec poleg zida ter globoko vzdihnila. V gostilniške sobe se je pa v tem hipu razlegal glasen smeh. Gotovo je bil zopet kdo razdil kako žalstvo.

(Dalje prihodnjič.)

Dnevnik Enakopravnost

JE LAST SLOV. DELAVCEV, KATERI SO GA PRICELI IZDAJATI ZA NAPREDEK SLOV. NASELBI NE V CLEVELANDU IN DRUGOD.

JE NAJBOLJ RAZŠIRJEN LIST v Clevelandu in oglaševanje v tem listu je uspešnejše kot v kateremkoli drugem listu. Trgovci naj upoštevajo delavski list, ker tudi oni so odvisni od delavcev. Zato naj oglašajo v listu, kateri je njih lastnina.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA na članstvu, ako bodo oglašala v našem listu. Dokazano je, da je en sam oglas pripomogel, da so bile društvene prireditve polnoštevilno posetene.

TISKOVINE VSAKE VRSTE izdeluje naša tiskarna. Priporočamo društvom, trgovcem in posameznikom, da kadar potrebujete tiskovine izročite delo nam, ako hočete imeti isto lično izdelano in po nizki ceni.

DELAVCI NAJ VEDNO IN POVSOD podpirajo one, kateri podpirajo njih podjetje. Pri nakupovanju potrebščin naj povedo, da so videli oglas v "Enakopravnosti".

"ENAKOPRAVNOST" KOT DNEVNIK, bo vedno deloval za koristi in povzdigo slov. naroda, v kulturnem ali gospodarskem oziru. Ako še niste naročeni, se naročite takoj, ker dolžnost napram samim sebi vas veže, da podpirate ono, kar je v vašo korist.

"ENAKOPRAVNOST" bo v sporih med delom in kapitalom, vedno na strani delavstva. Ne bo se vas izdalo, kot to napravijo listi, katere lastujejo privatniki. Naš napredek je v vašo korist, zato je potrebno, da podpiramo eden drugega.

Ameriško -- Jug. Tiskovna Družba

Princeton 551. 6418 St. Clair Ave.

Sto dolarjev za devetdeset dolarjev.

plačam vsakemu, ki od danes pa do 10. januarja 1923 pride v mojo trgovino in sicer: opravičen je do te redke prilike vsak, kdor kupi med tem časem Columbia Grofonolo v moji trgovini in plača v gotovini. Nadalje: opravičeni so do teh procentov vsi, ki so kupili na obroke pri meni in plačajo namesto obrokov vse skupaj v gotovem denarju.

Deset procentov od vašega denarja

naložim na vaše ime na hranilno knjižico v tukajšnji slovenski banki, The North American Banking & Sav. Co. in vam potem pošljem knjižico na dom. The North American Banking in Savings Co. ima zdaj kampanjo za nove vloge in vložnike in ker je ta naloga zadela tudi mene kot bančnega svetovaleca, sem sklenil, da na ta način izvršim svojo dolžnost.

Deset procentov, kot Vam ponudim jaz ne dobite nikjer in kdor hoče na lahko zaslužiti nekaj dolarjev, ima zdaj najlepšo priliko. Vi, ki ste kupili, lahko prihranite zdaj nekaj s tem, da plačate mesto v obrokih naenkrat — če nimate sami, mogoče ima kak vaš prijatelj, ki vam pomaga zaslužiti ta denar.

Kdor misli v bližnji bodočnosti kupiti COLUMBIA GRAFONOLO naj pomisli, da imam poleg znižanih cen še posebne pogoje, ki veljajo seveda samo za take, ki kupijo in plačajo v gotovini, če že vsega ne, pa vsaj polovični znesek.

Začnite novo leto ne samo z obljubami, ki po navadi kmalu izginejo, ampak z denarno vlogo

ki vtegne postati prvi začetek do vašega doma, prvi začetek do vaše neodvisnosti. Dober gospodar ne zamudi nobene prilike, — kjer se mu nudi kaka korist — ali jo boste zamudili Vi?

Pomnite: 10. januarja 1923 se konča ta ponudba.

Frank Cerne, 6033 St. Clair Ave. JEWELER AND MUSIC STORE

Princeton 2993-J Randolph 465

ANTON USS 6311 Superior Ave.

ŽENSKI & MOŠKI KROJAČ

ČIŠČENJE, LIKANJE IN POPRAVLJANJE

OBLEK. Predelavanje ženskih oblek, naša specialiteta. Tudi predelavanje kožuhovin.

WE ARE DISTRIBUTORS OF SERRAVALLO'S TONIC... SPECIAL PRICE 50¢ PER 12 QUARTS.

Prešinjene ljubezni!!! Ali ljubijo ženske bolje?

Prešinjene ob dotišu človeka! ALI NAJ ŽENSKA OGLASA ZA MOZA? Zakaj bi se moralo poročiti deklet pred 18 in moški pred 21 letom?

KAKO SE POROČITI USPEŠNO IN DOSECI ZADOVOLJSTVO.

Poslajte lre za sample kopti in za popolno informacijo gledo našega prijateljskega kluba.

Naročnina je sedaj samo 75c na leto ali 25c za tri leta.

Ta posebna ponudba za povzemanje številna naročnikov je dobila je za kratko dobo. Vsak naročnik postane obenem tudi član našega prijateljskega kluba. In ima na vsake članov (obeh spolov) v vsaki državi in vsakem mestu.

"FOLD" MAGAZINE, 151 BROADWAY, N. Y. CITY, U. S. A.

J. S. Widgoj SLOVENSKI FOTOGRAF

439 EAST 152nd STREET, COLLINWOOD

Izdeluje vsakovrstne slike: potocene, družinske in otročje slike po največji modri in po nizkih cenah. Za \$4.00 en deuat slik in po vrhu vam naredim še ono veliko sliko zastoj. Predelujem tudi z malih slik na velike. Odprto vsak dan in tudi ob nedeljah. — Se priporočam cenjenemu občinstvu. Držite se domačega podjetja.

VSE DELO JE GARANTIRANO!

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta. 398 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vopel E. 9th St. Uradne ure v pisarni: od 9; jutraj od 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. — Ob nedeljah od 10. do 12. popoldne.

VELIKA RAZPRODAJA NA Pečeh

ZA GRETJE IN KUHO JE SEDAJ V TEKU PRI

Star Furniture Co. 5824 ST. CLAIR AVE.

ZA GOTOV DENAR ALI NA KREDIT!

Razkrinkani Habsburžani

katero je izdala Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.

Knjigo je spisala grofica Larich, bivša dvorna dama na Dunaju.

V knjigi opisuje vse podrobnosti vladajoče habsburške klčke, kakor tudi smrt cesarjeviča Rudolfa.

Knjiga je jako interesantna in priporočamo rojakom, da si jo takoj naročijo.

Cena knjige je samo 60c

Clevelandske novice. Zopetni nastop Amerike.

— Če se želite pošteno zabavati v domači družbi, pridite v soboto zvečer v S. N. Dom na zabavni večer društva "Jadranska Vila" št. 178 SNPJ. Omenjeno društvo ne prireja pogosto veselice, ali kar jih priredi, so v resnici zabavne. Pridite na to zabavo in prepričajte se sami.

— Poročna dovoljenja sta došla sledeča slovenska para: Anton M. Skufca, 20, 18805 Kilder Ave. in Justina Plevnik, 20, 811 E. 185. St. ter Charles Pečjak, 22, 986 E. 63rd St. in Mary Store 22, 1161 Norwood Rd. Novoporočencem čestitamo!

— Koncem konca pa menda tudi letos ni bil v Clevelandu prvi novorojenček v hlačah, pač pa v kijklji. Prva poročila so bila ugodna za fante, kajti rojeni so bili kar trije enden za drugim in mislilo se je že, da so letos, oni prvi toda iz West parka je prišlo poročilo, da je bila rojena pol ure po polnoči deklica družini Mrs. George Mihalowitz, 11806 Friskett rd.

— Tekom božičnih praznikov je umrl v Shelby, Ohio, za posledicami strupenega alkohola en možki, dva pa sta osepela. Oblasti bodo, uvedle v zadevo temeljito preiskavo, da se dožene kdo je kriv.

— Nepopoljšljiv tat. Ko je bil Thomas Kennedy star 13 let, je bil prvi kaznovan vsled tatvine. Sedaj ima 38 let, a je še vedno tat. Včeraj je bil spoznan krivim, ker je ukradel nekemu moškemu \$2 in uró, zakar je dobil od 15 do 25 let zapora v Mansfield reformatoriju. Večji del zadnjih 25 let svojega življenja je že presedel v ječah.

— Na starega leta dan se je ozglasila gospa štoklja pri našem rojaku Boštjanu Trampušu in pustila krepkega sinčka prvorojenčka. Naše čestitke!

— Tekom požravljanja Novoga leta je bila uštrljena 17-letna Eleanor Emeh, 2729 E. 37. St. skozi levo ramo. Dekle je stopelo proti domu in je bilo zadeto ravno pred 3956 Croton Ave. Rana ni nevarna.

— 21. januarja priredi pevsko društvo "Zvon" svoj koncert v Božeglavovi dvorani.

O svetovni politiki imamo danes beležiti fakt uprav senzacionalnega za načaja.

Turško vprašanje, katero se je smatralo, dozdaj v glavnem za vprašanje, ki se tiče večalimenj Anglije in Francije, je postalo naenkrat svetovno vprašanje v najširšem smislu te besede. Na lozanski konferenci se je namreč 25. decembra popolnoma nepričakovano oglašil zastopnik Zedinjenih držav S. A. Child in sicer z izvajanja, ki nedvoumno kažejo, da se S. A. ne smatra več za neinteresiranega "opazovalca" dogodkov, marveč da hoče aktivno vanje poseči.

Anglija in Francija, ki sta na Orientu medseboj hudo konkurirala, sta se sporazumela glede svojih interesnih sfer v turških deželah in vsled tega je bilo upravičeno upanje, da se turško vprašanje primeroma lahko reši. Račun naj bi plačali deloma Turčija, deloma pa Nemčija. Turške zahteve bi se bile zelo pristigle v glavnem v prid Anglije, zato pa bi bila Francija dobila večalimenj svobodne roke napram Nemčiji.

Vendar se je Franciji upravičeno zdelo, da bi utegnile proti temu imeti svoje pomisleke Zedinjene države S. A., katerim zavestniki dolgujejo ogromne vsote, vsled česar zlasti reparacijskega vprašanja brez njih absolutno ni mogoče rešiti. Zato se je podal Clemenceau na potovanje v Ameriko, kjer je v javnih govorih zagovarjal stališče Francije napram Nemčiji. Prepričeval je Amerikance, da je nujno potrebno, da se zopet interesirajo za politiko v Evropi, da podprejo stališče zaveznikov in da jim pomagajo brzdati Nemčijo, ki da v zvezi z Rusijo in Turčijo snuje maščevalno vojsko zoper antanto.

To potovanje pa je prineslo za Francijo povsem nepričakovan rezultat. Ne samo, da je širša ameriška javnost začela Clemenceau-a ljuto napadati, marveč je zdaj tudi ameriška vlada oficijozno izjavila, da politiko francoske vlade obsoja, da zlasti ne odobrava njenega stališča v zadevi nemških reparacij in da mora Francija svojo politiko temeljito preokreniti, ako hoče da se izboljša politični in gospodarski položaj Evrope.

Obenem s tem je zastopnik S. A. v Lozani izjavil, da Amerika ne odobrava nobenih separatnih

dogodb, ki bi jih sklenil zavezniški s Turčijo, ampak da je to stvar, ki se tiče tudi Amerike, katera zastopa stališče, da mora v turških deželah veljati načelo odprtih vrat za vsakogar, kdor hoče trgovati. S tem je načeto zlasti vprašanje Mosula, ki je v rokah Angležev, oziroma njihove "Royal Dutch Comp.", katera hoče eksploatirati tamošnje petrolejske vrelce: dočim Turki pravijo, da so tisti izvirni last turškega sultana Abdul Hamida, Amerikanci pa želijo tam opraviti za svojo "Standard Oil Co."

S tem so Zedinjene države S. A. popolnoma pokvarile angleško francoski načrt glede Orienta in se bo zdaj to vprašanje zasukalo v čisto drugačno smer. Anglija je že začutila, da bo treba kreniti v drugo smer in je Turkem priznala edrinski kolodvor Karagač, katerega jim je do sedaj odločno odrekala.

Zanimivo bo opazovati, kaj bo zdaj storila Francija in kakšno vlogo bo igral Cicerin, ki kmalu dospje z Lozanne.

Na prvi mah je vidno, kakšen velik preobrat v svetovni politiki pomeni zopetno aktivno poseganje Zedinjenih držav S. A. v politiko na starem kontinentu. Deloma je to rezultat zadnjih dopolnilnih volitev v ameriški senat in reprezentančno zbornico, pri katerih so dobili veliko sodežev demokrati prištati Wilsona.

Italijanske zadeve.

Fasistovsko glasilo "Popolo d'Italia" poroča da predloži vlada v drugi seji sredi januarja svoj načrt za volilno reformo. Uvedejo se obsežnejša volilna okrožja, tako da bodo skoro vse dežele tvorile le po eno volilno okrožje. Vlada hoče bajje s tem svojim volilnim načrtom zvezati tudi vprašanje zaupanja. Tako hoče pritisniti na zbornico, da opusti vsak odpor. Ni dvoma, da se po sedanjem položaju zbornica v resnici ne bo protivila Mussolinijevo volilni reformi. — Bivši italijanski ministriški predsednik Francesco Nitti je dobil Nobelovo nagrado za mir. Kakor znano, Nitti silno mnogo piše v prilog pomirjenja Srednje Evrope in se je njegovo tostavno prizadevanje sedaj tako visoko cenilo, da mu je priznana Nobelova nagrada za mir. Nitti govori odkritosčno in se ne straši povedati bridke resnice v obraz tudi največjim sedanjim evropskim oblastnikom.

Velik del italijanske javnosti pa ne zastopa z nagrado, ker ga dolži, da ne zastopa italijanskih koristi z ono vmeno, kakor bi moral delati vsak pravi Italijan. — "Corriere della Sera" piše glede na to, da je sedaj tudi senat dal vladi polno oblast v roke, da pričinja odslej za ministre trenutek strašne odgovornosti. Nikdar še ni dežela izrekla takega zaupanja kaki vladi, pa tudi nikdar še ni manifestirala takega pričakovanja, kakor sedaj, kaj bo vlada storila. Proračun je izkazoval primanjkljaja 16 milijard, potem osem, sedaj pet. Tako torej moramo priti do ničle. Lažje je zmanjšati primanjkljaj od 16 na 8 in od 8 na 5, kakor pa doseči, da popolnoma izgine. Zadnje milijarde so zelo trde in najzadnja je najtrša. Sedanja vlada mora odpraviti kaos in vzpostaviti mir in red povsodi, kjer je nemir in nered, in napraviti dovolj produktivne, ker sedaj vpajajo. Za to pa treba elementarne poguma, kakršnega predniki te vlade niso imeli, to je poguma, da se odrečejo neposrednemu uspehu. Ljudstvo treba šele pridobiti. Po valovih čustev moramo priti do propovedovanja ideje. Treba prepričati vse, da tako in nič drugače se mora delati. Oblike so samo instrument, bistvo pa obstoji v duševni vzgoji naroda. Nadejamo se, da to leto polne oblasti prinese Italiji iz-

ZA REGISTRACIJO INOZEMCEV.

(Dolge iz 1. strani)

di ali bi radi omalovaževali institucije zakona in reda. Ti inozemci predstavljajo ravno toliko nevarnost tujerodnih kolikor tujerodnim državljanom, in bi se jim ne smelo dovoljevati, da širijo svoje doktrine proti življenju in lastninski pravici. Deportacija je primerno sredstvo proti temu zlu, in treba rabi to sredstvo.

"Nič ne oporeka, da spada vzgoja odločno v delokrog državnega in rednega državljanstva pa je stvar, ki se tiče federalne vlade, in konstitucija daje Kongresu pravico, da določi pogoje za naturalizacijo. Federalna vlada je za to poklicana, da nadzira vzgajanje državljanstvu, in naturalizacijskemu uradu bi trebalo poveriti nalogo, da preskrbuje kandidate za državljanstvo s potrebnimi sredstvi, ki naj jih omogočajo, da se vsposobijo za državljanstvo. Za zvišene ideale, katerim je bila Amerika posvečena po svojih ustanoviteljih, treba državljanov, ujedinenih v jeziku, pojmovanju in duhu. To se mora izvršiti le pod pristojnim federalnim vodstvom.

"Glede ustavne pravice kongresa, da predpiše registracijo inozemcev, je Supreme Court Združenih držav podal nekotrimnenje: "Kongres ima pravico določiti sistem registracije in identifikacije vsake vrste inozemcev, v tej deželi in ukreniti potrebno, da se ta sistem izvede. Ob drugi priliki je sodišče izjavilo: "Ker ima kongres po svojem izprevidu pravico izginati kako posebno vrsto inozemcev ali dovoljevati jim, da ostanejo, je isti brezdvomno upravičen ustanoviti sistem registracije in identifikacije istih in ukreniti potrebno, da se ta sistem izvede."

"Ne le da imamo te pravoreke najvišjega sodišča, ampak sploh ni nič novega v tej ideji. Bila je že vresničena v Združenih Državah in v veljavi kot del naturalizacijskih postav, vzakonjenih l. 1798 in ponovljenih l. 1802.

"Letna registracija v zgoraj navedeno svrhu mora biti spojena z vpisnino, ki naj zadostuje za pokrivanje stroškov, potrebnih za predpisano vzgojo."

Delniška seja AMERIŠKO - JUGOSLOVANSKE TISKOVNE DRUŽBE se vrši v nedeljo, 14. januarja 1923 ob 2. uri popoldne v Božeglavovi dvorani, 6006 St. Clair Ave.

NAŠI ZASTOPNIKI. Potovalna zastopnika, Michael Krainz in Tony Ogrich. Krajevni zastopniki za državo Ohio. Za Cleveland, Euclid in Nottingham, O.: John Renko. Za Collinwood in Noble, O.: Anton Jankovič. Za West Side: Andy Kljun. Za Newburg: Vincent Bubnič. Gaspar Logar, Niles, O. Jos. Sankar, West Park, O. Laurich Silvester, Barberton, O. Frank Cesnik, Warrensville, O. Tony Ogrin, Conneaut, O. Louis Koželj, Lansing, O. Joe Hribernik, Glencoe, O. Košir Frank, Akron, O. Vincent Jereb, Kenmore, O. Math Leskovec, 35 Smithsonian St., Girard, O. Max Kragelj, 1819 E. 33rd St., Lorain, O. Thos. Mrcina, Box 16, Power Point, O. ravnavo proračuna po najtrdnjejši volji onih, ki se odgovorno zanj, noravnavo, ki bo nato trdna kakor skala po zavesti naroda, ki je vzgojen, da razume najvišje vrednosti države.

JOS. FISCHER Prodajalec tolstih prašičev krmljenih s koruzo za družine. Vzemite Corlett-Randall omnibus v North Solon, O., ali pokličite po Ohio State telefonu: Suburban—Chagrín Falls 284-G.

Paul Jlovár, Box 275, Blaine, O. Valentin Verhovec, R.F.D. 2., Box 45, Rayland, O. Za Pennsylvanijo: Gmus Math., R. 1, Box 310, McClellandtown, Pa. Joe Merše, Box 248, Meadowlands, Pa. Mike Pavšek, RFD, 3, Irvin, Pa. Louis Hribar, Bessemer, Pa. Andrew Vidrich, Johnstown, Pa. Rudolf Gorpup, Moon Run, Pa. Anton Sinčić, Farrell, Pa. George Plesničar, Onalinda, Pa. Frank Hayny, Whitney, Pa. Louis Tolar, Imperial, Pa. Anton Jerič, Lloydell, Pa. John Branstetter, Yukon, Pa. Paul Weis, Casselman, Pa. John Turk, Claridge, Pa. Frank Baznik, St. Mary, Pa. Anton Kovačič, Irvin, Pa. Martin Koroshetz, Johnstown, Pa. Vincent Jerševár, North Bessemer, Pa. Mike Jerina, West Newton, Pa. Pavdek Frank, Dunlo, Pa. Mišmaš Joe, Pleasant Unity, Pa. Zupancič Tony, Martin, Pa. Kovačič Anton, Export, Pa. Thomas Oblak, Manor, Pa. Jos. Cvelbar, Sharon, Pa. Louis Lindich, 616 May St, Waukegan, Ill. Jakob Mihevec, Box 28, Vandling, Pa. Math Kos, Box 227, Cuddy, Pa. Martin Spollar, Box 111, Chestnut Ridge, Pa. Jakob Skok, Box 63, James City, Pa. Anton Zornik, Herminie, Pa.

Druge države: Sterk Frank, Ringo, Kan. Debeljak John, Aurora, Minn. Krall Joseph, Pueblo, Colo. John Virant, Salida, Colo. Blatinik Frank, Walsenburg Colo. Otto Majerle, Eveleth, Minn. Louis Vesel, Gilbert, Minn. Herman Pehrlin, Little Falls, N. Y. L. Skube, 28 Broadway St., Gouvanda, N. Y. Math Lipovšek, Blanford, Ind. Joseph Lustek, Pursglove, W.Va. Thomas Reven, Volby Grove, W. Va. Frank Norak, Dodson, Md. Jakob Predikaka, Stanton, Ill. Frank Francelli, Brooks, W. Va. Frank Strmšek, Detroit, Mich. Frank Polanc, Box 108, Pierce, W. Va. Tomaž Cadež, Rock Springs, Wyoming. Butala Joe, 607 North Water St., Shelboyan, Wis. Frank Zaniker, Box 336, Oregon City, Ore. David Šušteršič, Box 624, Pališades, Colo. Matt Jamnik, 525 W. 2nd St., Leadville, Colo. John Ponikvar, 3309 — 4th Ave. Great Falls, Mont. John Drzich, 2955 N. Robey St., Chicago, Ill. Petrich John, Box 238, Aurora, Minn. John Jackson, Box 162, Mullan, Idaho.

Vsi gornji zastopniki so upravičeni nabirati nove naročnike in pobirati zaostalo naročnino za dnevnik "Enakopravnost". Rojacom po naselbinah jih toplo priporočamo in želimo, ko vas obiščejo, da se boste gotovo naročili ali pa plačali zaostalo naročnino. Naselbine kjer še nimamo zastopnikov in bi kdo želel prevzeti zastopstvo za naš list, naj piše na spodnji naslov in mi mu bomo poslali potrebne listine ter druge podatke. Uprava "Enakopravnosti" 6418 St. Clair Ave.,

MALI OGLASI

PRASIČI. Pri nas si lahko naročite žive ali zaklane prašiče, pregledane od nadzornika. Predno kupite drugje se zglasite pri nas. Naša klavnica se nahaja na 58 stop, J. ROBICH & B. PRESLY 20898 E. Goller St., Euclid, O. Mentor, Ohio.

DOBRODOGA mesnica in grocerija se proda ali zamenja za posestvo. Za naslov se zglasite v uradu Enakopravnosti.

NA STANOVANJE se vzame dva fanta, s hrano ali brez. Vprašajte na 1750 East 41 Str. zdolaj v ozadju. (3)

ISCE se priletna ženska ali deklet, da bi pazila na otroke kakih 6 ur na dan, vsled materine bolezni. Za naslov se je zglasiti v uradni Enakopravnosti (4)

THE W-K DRUG CO. St. Clair, vogal Addison Rd. Edina slovenska lekarna v Clevelandu.

John J. Keiper PRAKTIČEN PLUMBER Napeljevalec plinovnih cevij in gradilec podcesnih kanalov. Točna postrežba. 5415 ST. CLAIR AVE. vogal E. 55. St. Bell telefon: Randolph 850

NAZNANILO. Vsem članom Slovenskega Lovskega Podpornega društva se naznaja, da je glavna seja meseca decembra sklenila, da bodo društvo za nadalje, to je za leto 1923 zborovalo dopoldne, ob 9 uri v navadnih prostorih in ravno tako tretjo nedeljo v mesecu. Torej bratje lovcí, za naprej pridite na sejo dopoldne ne več popoldne. Z bratskim pozdravom. Henry Krantz, tajnik

HIŠE — FARME LOTI! Hiša 9 sob, za 2 družini; gas, elektrika, kopalnice, velik lot; cena \$4,800.00. Gotovine \$1,400. Hiša 7 sob za 2 družine; gas, elektrika, kopalnice, velik lot; Cena \$4,500.00, gotovine \$1,200. Enakih posestev imamo na izbero. Oglasite se takoj pri

Collinwood Realty Co 15513 WATERLOO RD. J. KRALL & D. STAKICH. Imamo tudi več trgovin naprodaj.

Naročajte dnevnik ENAKOPRAVNOST

SLOVITO STARO ZDRAVILO POMAGA MNOGOTERIM.

Guenther Remedy Co Collinwood Sta., Cleveland, O.

SLUŽKINJA se sprejme za pomagati v kuhinji; dobra plača. Sprejme se tudi vdova z enim otrokom; imela bo svojo sobo in poseben uhod. 16305 Waterloo Rd. Collinwood. Frank Strehovec.

SLUŽBO dobi deklet za opravljanje hišnih del. Dobi lahko tudi stanovanje da bi pomagala pri opravljanju hišnih del. Plača po dogovoru. Katera želi dobro službo naj se zglasili na 6317 St. Clair Ave. v gostilni. (2)

CIRCLET. Mi izpolnjujemo zdravniške recepte točno in natančno. JOHN KOMIN, Lekarnar. John J. Keiper PRAKTIČEN PLUMBER. Napeljevalec plinovnih cevij in gradilec podcesnih kanalov. Točna postrežba. 5415 ST. CLAIR AVE. vogal E. 55. St. Bell telefon: Randolph 850

Domovanja naprodaj 7 sob in kopalnice \$4950.00. 8 sob in kopalnice \$6500.00. Za dve družine, 8 sob, 2 kopalnice, \$5500.00; takoj \$1500. Za dve družine, 10 sob, 2 kopalnice, \$8000; takoj \$2,000.

Moses Realty Co. 15505 Waterloo Rd. EDDY 7841 WOOD 370-R

GRAMOFONSKE PLOŠČE. zahtevajte novi cenik Slovenske PLOŠČE preje \$1.00 sedaj 75c VELIKA ZALOGA UR IN ZLATINE. Wm. Sitter 3805 St. Clair Avenue. Naročajte dnevnik ENAKOPRAVNOST

M. J. MONAHEN Preje v zvezi s tvrdko Baker, Hostetter & Sidlo, je preselil svoj urad v 915 Cleveland Discount Bldg. SPLOŠNO PRAKTIČIRANJE PRAVA. M. J. MONAHEN Tel.: Main 497. 915 Cleveland Discount Bldg.

FRANCES MILLINERY SHOPPE 7027 SUPERIOR AVE. BLIZU ADDISON RD. Priporoča rojakinjam svojo veliko izbero najmodernejših ženskih in dekljskih klobukov, raznih šopkov in drugih potrebin. Lepa izbora blaga po zmernih cenah.

ZA ZABAVO IN POUK — čitajte — "V močvirju velemesta" Roman iz življenja priseljenke v Ameriki CENA 50s. Naročite pri Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba 6418 ST. CLAIR AVE.